

ด่วนที่สุด
ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๒๕๖

ถึง สำนักทะเบียนอำเภอ ทุกสำนักทะเบียน

พร้อมนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๘๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา มาเพื่อทราบและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ขอให้แจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ผู้ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาทราบด้วย

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๙๑

เลือก ส.ว.

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

เรียน นายทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัด นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๗๓ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำการตรวจสอบคุณสมบัติ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักทะเบียนกลาง ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แผนงานการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และแผนงานการเตรียมการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในภารกิจของสำนักทะเบียนตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักทะเบียนกลาง พิจารณาแล้วเห็นว่าการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะคุณสมบัติเรื่องการเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดซึ่งอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย เนื่องจากเกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายที่มีความยุ่งยากซับซ้อนในการตรวจสอบ ดังนั้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของอำเภอและสำนักงานเขตที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ทราบแนวทางการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๕๒ จึงได้จัดทำคำแนะนำการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในประเด็นการได้สัญชาติไทยโดยการเกิด อายุ สถานที่เกิดและการมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตท้องที่ที่สมัครเพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ จึงขอให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตทุกแห่ง ทราบและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

รอยตำรวจโท
(อาทิตย์ บุญญะโสภัต)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๖
โทรสาร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๓๙

การพิจารณาสัญชาติไทยโดยการเกิดจากเลขประจำตัวประชาชน

เลขหลักแรก	สัญชาติตามทะเบียนบ้าน	ความหมาย	หมายเหตุ (ข้อพิจารณา)
๑ หรือ ๒	ไทย	โดยการเกิด	
๓ หรือ ๔	ไทย	โดยการเกิด	ต้องตรวจข้อมูลหรือหลักฐานเพิ่มเติม ดังนี้ ๑. ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติไทย **ผ่าน** ๒. ถ้ามารดา สัญชาติไทย บิดา สัญชาติอื่น **ผ่าน** ๓. ถ้าบิดา สัญชาติไทย มารดา สัญชาติอื่น ต้องพิจารณาสถานที่เกิดของบุตร หรือสถานภาพการสมรสของบิดามารดา กล่าวคือ ๓.๑ ถ้าบุตรเกิดในประเทศไทย **ผ่าน** ๓.๒ ถ้าบุตรเกิดนอกประเทศไทย ต้องมีหลักฐานการสมรสของบิดามารดา หรือทะเบียนรับรองบุตร หรือหนังสือรับรองผลการพิสูจน์ความสัมพันธ์การเป็นบิดาและบุตรที่นายอำเภอออกให้ **ผ่าน** ๔. ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติอื่น บิดาและมารดาต้องมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว **ผ่าน**
๕	ไทย	โดยการเกิด	ให้ตรวจดูวันที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร - ถ้าเพิ่มชื่อตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ **ผ่าน** - ถ้าเพิ่มชื่อก่อนวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ให้ดูสัญชาติของบิดามารดา เช่นเดียวกับบุคคลเลข ๓ หรือ ๔ - ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติอื่น และไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ให้ขอดูหลักฐานการได้มาซึ่งสัญชาติไทยของผู้นั้น โดยมีข้อพิจารณาดังนี้ (๑) ถ้ามีใบสำคัญการแปลงสัญชาติ หรือประกาศกระทรวงมหาดไทยให้สัญชาติไทยตามสามี ไม่ใช่ไทยโดยการเกิด (๒) ถ้ามีหนังสืออนุมัติสัญชาติจากผู้ว่าราชการจังหวัด โดยบิดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้งหรือแม้วเมี่ยนหรือเย้า อาข่าหรืออีก้อ ลาหู่หรือมูเซอ ลีซูหรือลีซอ ลัวะหรือละว้า ขมุหรือมลาบรี **ผ่าน**
๘	ไทย	โดยการเกิด	ให้ตรวจดูเลขหลักที่ ๖ และ ๗ ในเลข ๑๓ หลัก ถ้าเป็นเลขต่อไปนี้ ผ่าน เลข ๗๓ (ม.๒๓) เลข ๘๔ (ระเบียบฯ ๒๕๔๓) เลข ๙๐ (ไทยพลัดถิ่น) เลข ๕๕ เลข ๕๖ เลข ๕๘ เลข ๖๓ ถึงเลข ๖๘ เลข ๗๖ ถึงเลข ๗๙ เลข ๘๐ เลข ๘๒ เลข ๘๕ ถึงเลข ๘๙ (ม. ๗ ทวิ)

คำแนะนำการตรวจคุณสมบัติเรื่องการมีสัญชาติไทยโดยการเกิด

.....

ผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

๑. **ผู้ที่เกิดจากบิดาและมารดาซึ่งเป็นคนสัญชาติไทย** (บิดาและมารดาต้องมีสัญชาติไทยอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้นั้นเกิด) ดูได้จากสูติบัตรหรือใบเกิด หรือถ้าดูจากทะเบียนบ้านให้ดูที่เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักของผู้นั้น เลขหลักแรกจะต้องเป็นเลข ๑ หรือเลข ๒ แต่ถ้าเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ หรือ ๘ และระบุว่าผู้นั้นมีสัญชาติไทย จะต้องดูหลักฐานอื่นประกอบ (๓)

๒. **ผู้ที่เกิดจากมารดาเป็นคนสัญชาติไทย บิดาเป็นคนสัญชาติอื่น** (มารดาต้องมีสัญชาติไทยอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้นั้นเกิด) ดูได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑.

๓. **ผู้ที่เกิดจากมารดาเป็นคนสัญชาติอื่น บิดาเป็นคนสัญชาติไทย** กรณีนี้จะต้องขึ้นอยู่กับสถานที่เกิดของผู้นั้นด้วย เพราะถ้าเกิดในประเทศไทยจะไม่มีปัญหาเรื่องสัญชาติ แต่ถ้าเกิดต่างประเทศบิดาจะต้องจดทะเบียนสมรสกับมารดา หรือบิดาต้องจดทะเบียนรับรองผู้นั้นเป็นบุตร หรือศาลสั่งให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้ซึ่งได้รับหนังสือรับรองผลการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (นายอำเภอ) ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจะทำให้ผู้นั้นได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ดูได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑. โดยถ้าเอกสารระบุสถานที่เกิดเป็นต่างประเทศจะต้องดูทะเบียนสมรสของบิดามารดา หรือทะเบียนรับรองบุตร หรือคำสั่งศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือหนังสือรับรองการพิสูจน์ความเป็นบิดาซึ่งมีสัญชาติไทยของผู้เกิดเพื่อการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดประกอบด้วย

๔. **ผู้ที่เกิดจากมารดาและบิดาซึ่งเป็นคนสัญชาติอื่นทั้งสองคน** โดยบิดาและมารดาเป็นผู้ที่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้นั้นเกิด ดูได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑. และควรต้องดูใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดามารดาประกอบด้วย โดยดูวันที่ออกเอกสารใบสำคัญฯ หรือวันที่ได้รับอนุญาต เทียบกับวันเดือนปีเกิดของผู้นั้น

๕. **บุคคลสัญชาติไทย** ซึ่งมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยหลักแรกเป็นเลข ๘ และหลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๗๓ หรือ ๘๔ หรือ ๙๐ เช่น ๘ xxxx ๗๓xxx xx x หรือ ๘ xxxx ๘๔xxx xx x

<u>คำแนะนำเพิ่มเติม</u>

(๑) กรณีไม่มีสูติบัตรหรือใบเกิด และเป็นผู้ที่เกิดจากบิดาสัญชาติไทย มารดาสัญชาติอื่น ให้ดูหนังสือรับรองการเกิดหรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดแทน

(๒) กรณีผู้ที่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยเลขหลักแรกเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ , หรือ ๘ และรายการบิดาและมารดาของผู้นั้นในทะเบียนบ้านระบุว่าเป็นคนสัญชาติอื่น ให้ดูจากสูติบัตรหรือหนังสือรับรองการเกิดตาม (๑) และต้องดูใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดามารดาด้วย

(๓) กรณีผู้ที่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยเลขหลักแรกเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ หรือ ๘ และรายการบิดาและหรือมารดาของผู้นั้นในทะเบียนบ้านระบุว่าเป็นคนสัญชาติไทย ควรต้องดูหลักฐานของบิดามารดาว่าได้สัญชาติไทยมาอย่างไร เช่น บางคนอาจได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ หรือบางคนได้สัญชาติไทยโดยคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะมีผลต่อการได้สัญชาติไทยของบุตรทั้งสิ้น ทั้งนี้หลักฐานที่ควรต้องดูได้แก่ สูติบัตรหรือใบเกิดของบิดามารดา หรือทะเบียนบ้านของบิดามารดาโดยดูว่าบิดาของบิดาและมารดา (ปู่และตา) และมารดาของบิดาและมารดา (ย่าและยาย) เป็นคนสัญชาติไทยหรือไม่

กรณีที่มีปัญหาในการพิจารณาเรื่องสัญชาติ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
กลุ่มงานการทะเบียนราษฎรและสัญชาติไทย สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๒ – ๖ โทรสาร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๓๙ , ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๓๕

คำแนะนำการตรวจคุณสมบัติเรื่องอายุ การเกิด และการมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตท้องที่

.....

๑. การพิจารณาอายุของผู้สมัครให้นับถึงวันที่ยื่นใบสมัคร

(๑) การนับอายุผู้สมัครให้นับถึงวันเดือนปีเกิด เช่น เกิดวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ จะสามารถยื่นใบสมัครได้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

(๒) กรณีผู้ประสงค์ยื่นใบสมัครมีเดือนปีเกิดแต่ไม่มีวันเกิดให้นับวันที่ ๑ ของเดือนเป็นวันครบกำหนด เช่น กรณีเกิดวันที่ – พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ถือว่ามีคุณสมบัติแต่หากเกิด–ธันวาคม ๒๕๒๑ ถือว่าขาดคุณสมบัติ

(๓) กรณีผู้ประสงค์ยื่นใบสมัครมีปีเกิดแต่ไม่มีวันเดือนเกิดให้นับวันที่ ๑ มรกาคมเป็นวันครบกำหนด เช่น เกิด พ.ศ. ๒๕๒๑ ถือว่ามีคุณสมบัติ แต่หากเกิด พ.ศ. ๒๕๒๒ ถือว่าขาดคุณสมบัติ

๒. การพิจารณาคุณสมบัติเรื่องการเกิดในเขตท้องที่ที่สมัครรับเลือก สามารถตรวจสอบจากหลักฐานดังนี้

(๑) ตรวจสอบจากสูติบัตรโดยตรวจสอบในช่องสถานที่เกิดว่าเกิดในเขตท้องที่อำเภอที่สมัครหรือไม่

(๒) กรณีไม่มีสูติบัตร ให้เรียกตรวจหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑) หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ โดยตรวจข้อมูลจากสถานที่เกิดว่าเกิดในเขตท้องที่อำเภอที่สมัครหรือไม่

๓. การพิจารณาคุณสมบัติเรื่องการมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตท้องที่ที่สมัครรับเลือก สามารถตรวจสอบจากหลักฐานดังนี้

(๑) การตรวจ สามารถตรวจสอบได้ดังนี้

- ตรวจสอบจากสำเนาทะเบียนบ้านฉบับปี ๒๔๙๙ หรือฉบับปี ๒๕๑๕ หรือฉบับปี ๒๕๒๖ หรือฉบับคอมพิวเตอร์ หรือฉบับสมุดพก ซึ่งผู้สมัครนำมาแสดง หรือ
- ตรวจสอบจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรหัวข้อ “ประวัติที่อยู่”
- ตรวจสอบจากสำเนาทะเบียนบ้านฉบับปี ๒๔๙๙ หรือฉบับปี ๒๕๑๕ หรือฉบับปี ๒๕๒๖ จากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรหัวข้อ “ระบบภาพถ่ายทางทะเบียน”

(๒) การพิจารณา

- กรณีอ้างว่ามีชื่อในทะเบียนบ้านในอำเภอที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปี (ม.๑๓ (๔) (ข)) ถ้าเป็นทะเบียนบ้านฉบับสมุดพก ให้พิจารณาจากช่อง “มาจาก” ว่าย้ายเข้ามาตั้งแต่เมื่อไร นับถึงวันที่ยื่นใบสมัครต้องมีเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี
- กรณีอ้างว่าเคยมีชื่อในทะเบียนบ้านในอำเภอที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปี (ม.๑๓ (๔) (ง)) ถ้าเป็นทะเบียนบ้านฉบับสมุดพก ให้พิจารณาจากช่อง “มาจาก” ว่าย้ายเข้ามาตั้งแต่เมื่อไร และช่อง “ไปที่” ว่าย้ายออกไปตั้งแต่เมื่อไร ถ้าเป็นทะเบียนบ้านฉบับอื่นๆ ให้พิจารณาจากช่อง “ย้ายเข้า” ว่าย้ายเข้ามาตั้งแต่เมื่อไร และช่อง “ย้ายออก” ว่าย้ายออกไปตั้งแต่เมื่อไร โดยนับเวลาตั้งแต่ย้ายเข้า – ย้ายออก ต้องมีเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี
- กรณีเป็นบุคคลที่เคยมีชื่อในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียนและภายหลังย้ายออกจากบ้านกลางเข้าบ้านในเขตสำนักทะเบียนให้นับต่อเนื่อง

.....

กรณีที่มีปัญหาในการพิจารณาเรื่องสัญชาติ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

กลุ่มงานการทะเบียนราษฎรและสัญชาติไทย สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๒ – ๖ โทรสาร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๓๙ , ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๓๕